

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๓/๕๙๒๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส25853 ส.1 ม.จ
403
วันที่ 1.11.2560
เวลา 14.25
วันที่ 31 ต.ค. 60 เวลา 14:10

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๒๒ (22nd GMS Ministerial Conference) ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. แถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรี (Joint Ministerial Statement: JMS) การประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๒

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ขอเสนอ เรื่อง ผลการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) ครั้งที่ ๒๒ (The 22nd GMS Ministerial Conference) ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

สำนักงานฯ ใคร่ขอเสนอเรื่องดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นับว่าเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. เรื่องเดิม

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ เห็นชอบร่างแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรี (Joint Ministerial Statement) แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) และเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนระดับรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำแผนงาน GMS ของไทย ร่วมรับรองแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรีฯ โดยไม่มีการลงนาม ในการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๒ ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

๓. การประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๒๒ (22nd GMS Ministerial Conference) ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเซอราตัน กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

๓.๑ องค์ประกอบผู้เข้าร่วมประชุม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวางแผนและลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (นายเหวียน ซิง) เป็นประธานการประชุม ร่วมด้วยหัวหน้าคณะผู้แทนระดับรัฐมนตรี ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ราชอาณาจักรไทย (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และเลขาธิการคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาแห่งกัมพูชา ราชอาณาจักรกัมพูชา (นายชก เจนดา โซเฟีย) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง สาธารณรัฐประชาชนจีน (นายซู่ ฮอง ไค) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแผนการและการลงทุน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (นายสุพรรณ แก้วมีชัย) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวางแผนและการเงิน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (นายเจ็ท อ่อง) และรองประธานฝ่ายเอเชียตะวันออก-เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ธนาคารพัฒนาเอเชีย (นายสติเฟน กรอฟ)

และผู้เข้าร่วมประชุมทั้งภาครัฐและเอกชนของ ๖ ประเทศใน GMS รวมทั้งหุ้นส่วนการพัฒนาเข้าร่วมประชุมอีกกว่า ๓๐๐ คน

๓.๒ สรุปสาระสำคัญของการประชุม ภายใต้หัวข้อหลัก “ความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ด้วยความร่วมมือที่แข็งแกร่งและมุ่งสู่การปฏิบัติ” (“Greater GMS Achievements through Stronger and Pragmatic Cooperation”) ดังนี้

๓.๒.๑ รับทราบความก้าวหน้าความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ที่ดำเนินเข้าสู่ปีที่ ๒๕ ในปี ๒๕๖๐ โดยสาขาความร่วมมือที่มีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ สาขาคมนาคม ได้จัดทำยุทธศาสตร์สาขาคมนาคมของอนุภูมิภาคฉบับใหม่ (Transport Sector Strategy) แล้วเสร็จ สาขาการอำนวยความสะดวกคมนาคมขนส่งและการค้า ได้เริ่มดำเนินการ “ระยะแรกเริ่ม” (Early Harvest) ของความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Cross-border Transport Agreement: CBTA) ในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้รถบรรทุกและยานพาหนะสามารถเดินทางระหว่างประเทศสมาชิกได้อย่างเสรีมากขึ้น สาขาพลังงาน ได้เริ่มบูรณาการเครือข่ายรับส่งไฟฟ้าของแต่ละประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกการซื้อขายไฟฟ้าระหว่างหลายภาคส่วน และ สาขาการพัฒนาเมือง ได้เริ่มผลักดันการพัฒนาเมืองและเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจใน GMS อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อพัฒนาแนวระเบียงคมนาคมเป็นแนวระเบียงเศรษฐกิจอย่างสมบูรณ์แบบ

๓.๒.๒ รัฐมนตรี ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงให้ความเห็นชอบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑) แถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS เห็นชอบผลการทบทวนระยะกลางรอบของกรอบยุทธศาสตร์แผนงาน GMS (๒๕๕๕-๒๕๖๕) (Mid-Term Review of GMS Strategic Framework) ซึ่งเน้นย้ำความสอดคล้องของกรอบยุทธศาสตร์แผนงาน GMS ในภาพรวมกับยุทธศาสตร์รายสาขา และวาระการพัฒนาของประเทศสมาชิก และเห็นชอบกรอบการดำเนินงานแผนปฏิบัติการฮานอย (Hanoi Action Plan) ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ซึ่งถือเป็นกรอบและแนวทางการดำเนินงานของแผนงาน GMS ในระยะ ๕ ปีข้างหน้า โดยได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความแข็งแกร่งการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยเฉพาะแนวระเบียงเศรษฐกิจ มุ่งรักษาสมดุลการพัฒนาความเชื่อมโยงภายในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อกระจายผลประโยชน์การเติบโตอย่างครอบคลุม รวมทั้งข้อเสนอให้จัดตั้งสาขาความร่วมมือใหม่ คือ สาขาความร่วมมือด้านสาธารณสุข (Health Cooperation Working Group) ทั้งนี้ ในแถลงการณ์ร่วมของการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งที่ ๒๒ แผนงาน GMS มีประเด็นปรับปรุงเพิ่มเติมเล็กน้อยจากร่างแถลงการณ์ร่วมที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ดังนี้

(๑) แถลงการณ์ร่วมฯ ข้อ ๒ ข้อย่อย ii ปรับปรุงข้อความจาก “สาขาการอำนวยความสะดวกคมนาคมขนส่งและการค้า พวกเรามีความยินดีต่อการดำเนินการใน “ระยะแรกเริ่ม” ของความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ในการนี้ ประเทศสมาชิกจะเริ่มออกใบอนุญาตขนส่งทางถนนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงในปี ๒๕๖๐ และเมื่อนำมาจะเข้าร่วมความตกลงในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการ “ระยะแรกเริ่ม” เติมรูปแบบแล้ว จะสามารถเคลื่อนย้ายรถบรรทุกและยานพาหนะระหว่างประเทศสมาชิกได้อย่างเสรีมากยิ่งขึ้น” ปรับปรุงข้อความเป็น “สาขาการอำนวยความสะดวกคมนาคมขนส่งและการค้า พวกเรามีความยินดีต่อการดำเนินการ ตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการ ใน “ระยะแรกเริ่ม” ของความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ในการนี้ ประเทศสมาชิกจะเริ่มออกใบอนุญาตขนส่งทางถนนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการร่วมว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (CBTA Joint Committee) เมื่อดำเนินการ “ระยะแรกเริ่ม” เติมรูปแบบแล้ว จะสามารถอำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายรถบรรทุกและยานพาหนะระหว่างประเทศสมาชิก”

(๒) แถลงการณ์ร่วมฯ ข้อ ๔ ปรับปรุงข้อความ จาก “พวกเราให้การรับรองกรอบและทิศทางในอนาคตของแผนปฏิบัติการฮานอย ช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ เห็นพ้องให้

เตรียมการจัดทำวิสัยทัศน์ ค.ศ. ๒๐๓๐ (Vision 2030) ตามที่ประเทศสมาชิกได้มีมติร่วมกันในการประชุมระดับรัฐมนตรี ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๒๑ ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศไทยเมื่อปี ๒๕๕๙ และขอให้เจ้าหน้าที่อาวุโสจัดทำร่างสุดท้ายของแผนปฏิบัติการฮานอยและวิสัยทัศน์ ค.ศ. ๒๐๓๐ เพื่อให้ผู้นำประเทศ GMS รับรองในการประชุมระดับผู้นำ ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นในเดือนมีนาคม ๒๕๖๑” ปรับปรุงข้อความเป็น “พวกเราให้การรับรองกรอบและทิศทางในอนาคตของแผนปฏิบัติการฮานอย ช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ และขอให้เจ้าหน้าที่อาวุโสจัดทำร่างสุดท้ายของแผนปฏิบัติการฮานอย เพื่อให้ผู้นำประเทศ GMS รับรองในการประชุมระดับผู้นำในเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ ในการเตรียมการจัดประชุมระดับผู้นำ ครั้งที่ ๖ (6th GMS Summit) ขอเน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่อาวุโสหารือถึงวิสัยทัศน์ในอนาคตในระยะยาวของแผนงาน GMS ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาอนุภูมิภาค GMS อย่างสอดคล้อง ครอบคลุม และมั่นคง รับทราบถึงความก้าวหน้าของความร่วมมือ GMS ในระยะเวลา ๒๕ ปีที่ผ่านมา และชี้แนะทิศทางในอนาคตเพื่อพัฒนา GMS ต่อไปหลังปี ๒๕๖๕”

(๓) แลกเปลี่ยนร่วมๆ ข้อ ๖ ปรับปรุงข้อความ จาก “พวกเราตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญของความร่วมมือในภูมิภาคและการบูรณาการในภูมิภาค และสนับสนุนหลักการภูมิภาคแบบเปิดกว้าง (Open Regionalism) ในการนี้ พวกเรายินดีกับการดำเนินการเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) อย่างเต็มรูปแบบ พวกเราได้รับทราบผลการประชุมเวทีหารือหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศ (Belt and Road Forum for Cooperation) และคาดหวังจะเห็นความสอดคล้องการดำเนินงานระหว่างแผนงาน GMS ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เวทีหารือหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง และแผนงานอื่น ๆ ในภูมิภาค” ปรับปรุงข้อความเป็น “พวกเราตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญของความร่วมมือในภูมิภาคและการบูรณาการในภูมิภาค สนับสนุนหลักการภูมิภาคแบบเปิดกว้าง (Open Regionalism) รวมถึงการศึกษาและปรับปรุงแนวทางความร่วมมือของแผนงาน GMS ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และแผนงานอื่น ๆ ให้สอดคล้องกัน โดยเฉพาะแนวคิดริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (BRI) พวกเราสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) อย่างเต็มรูปแบบ และผลการประชุมเวทีหารือหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง เพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการขยายความเชื่อมโยงในภูมิภาค”

๒) กรอบการดำเนินงานแผนปฏิบัติการฮานอย (Hanoi Action Plan) ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ มุ่งเน้นเสริมสร้างความแข็งแกร่งการพัฒนาเชิงพื้นที่ใน GMS โดยมุ่งพัฒนาพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ยึดแนวทางความร่วมมือในหลากหลายสาขาทั้งทางด้านกายภาพและกฎระเบียบ มุ่งรักษาสมดุลการพัฒนาความเชื่อมโยงภายในประเทศและระหว่างประเทศ เชื่อมโยงการพัฒนาระหว่างเมืองและชนบทเพื่อกระจายผลประโยชน์การเติบโตให้ทั่วถึง

๓) การจัดทำกรอบการลงทุนของภูมิภาค ปี ๒๕๖๕ (Regional Investment Framework 2022) เป็นแผนงาน/โครงการและร่างเอกสารที่มีความเคลื่อนไหว (Living Documents) ที่สามารถทบทวนและปรับปรุงได้ โดยกรอบการลงทุนของภูมิภาค ปี ๒๕๖๕ ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการลงทุนและโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการจำนวน ๒๒๒ โครงการ รวมมูลค่าประมาณ ๖.๔ หมื่นล้านเหรียญ สรอ. ทั้งนี้แผนงาน/โครงการจำนวนกว่ากึ่งหนึ่งยังคงรอการจัดสรรงบประมาณหรือการหาแหล่งเงินทุน

๔) การดำเนินการระยะแรกเริ่ม (Early Harvest) ตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ได้เริ่มดำเนินการแล้วในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยประเทศสมาชิกได้เริ่มออกใบอนุญาตขนส่งทางถนนใน GMS อย่างไรก็ดี เมียนมาจะมีความพร้อมเข้าร่วมในระยะ Early Harvest ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ ทั้งนี้ การดำเนินการในระยะแรกเริ่มดังกล่าว จะช่วยอำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายรถบรรทุกและยานพาหนะข้ามแดน และปรับปรุงกระบวนการผ่านแดนและศุลกากรให้มีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนและระยะเวลา ส่งผลให้ลดต้นทุนทางโลจิสติกส์ของภาคเอกชน

๕) ยุทธศาสตร์สาขาท่องเที่ยวระยะปี ๒๕๕๙-๒๕๖๘ เสนอแนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์คือ การท่องเที่ยวในอนุภูมิภาค GMS มุ่งสู่การบูรณาการความเจริญรุ่งเรืองอย่างครอบคลุมและมีพลวัต สนับสนุนโดยหุ้นส่วนการพัฒนาและการจัดการองค์ความรู้ ดังนี้ (๑) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว (๒) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว (๓) พัฒนาการบริการเพื่อขยายประสบการณ์ที่ดีแก่นักท่องเที่ยว (๔) พัฒนาการตลาดเชิงสร้างสรรค์ และ (๕) อำนวยความสะดวกการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค

๖) ผลการทบทวนกรอบยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการสาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ ซึ่งเห็นว่าควรปรับปรุงกลไกการดำเนินงานของสาขาความร่วมมือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งมีความซับซ้อนกันทั้งในเชิงประเด็นและสาขาความร่วมมือที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ในการนี้ ได้เสนอให้จัดตั้งสาขาความร่วมมือใหม่คือสาขาความร่วมมือด้านสาธารณสุข (Working Group on Health Cooperation) เพื่อมุ่งเคลื่อนย้ายทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดสำหรับการพัฒนาในด้านสาธารณสุขมากยิ่งขึ้น และขณะนี้ได้ร่วมกันจัดทำร่างยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านสาธารณสุขเรียบร้อยแล้ว

๗) บทบาทที่สำคัญของความร่วมมือและการบูรณาการในภูมิภาค (Regional Cooperation and Integration: RCI) โดยสนับสนุนหลักการภูมิภาคแบบเปิดกว้าง (Open Regionalism) และแนวคิดริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative) เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งความร่วมมือระหว่างประเทศ และประสานความสอดคล้องการดำเนินงานระหว่างแผนงาน GMS ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เวทีหารือหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง และแผนงานอื่น ๆ ในภูมิภาค

๓.๒.๓ รัฐมนตรี ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงรับทราบรายงานของภาคีหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา และสภาธุรกิจ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง สรุปดังนี้

๑) รายงานของภาคีหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partners' Meeting) การประชุมเวทีหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ มีผู้แทนจากประเทศสมาชิก GMS ผู้แทนจากองค์กรหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา และผู้แทนจากสภาธุรกิจ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Business Council: GMS-BC) เข้าร่วมประชุมกว่า ๑๐๐ คน สรุปได้ดังนี้ (๑) ที่ประชุมให้การสนับสนุนแผนงาน/โครงการภายใต้กรอบการลงทุนของภูมิภาค ปี ๒๕๖๕ และรับทราบถึงช่องว่างการจัดสรรเงินลงทุนและความพยายามที่จะสรรหาแหล่งทุนใหม่สำหรับโครงการต่าง ๆ ในการนี้ ที่ประชุมฯ ได้เสนอแนะรูปแบบการลงทุนแนวใหม่ อาทิ การให้กู้ยืมกึ่งรัฐบาล (Sub-Sovereign Lending) และความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) และ (๒) ที่ประชุมฯ อภิปรายถึงประเด็นความร่วมมือที่ควรต้องจัดลำดับความสำคัญในลำดับสูง ประกอบด้วย ความเชื่อมโยงด้านกายภาพ ความเชื่อมโยงด้านกลไกและสถาบัน ความเชื่อมโยงระหว่างประชาชน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลากหลายสาขา การดึงดูดการลงทุน การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน และคำนึงถึงแนวโน้มสถานการณ์โลก ในการนี้ หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาได้เน้นย้ำถึงความร่วมมือกับประเทศสมาชิก GMS เพื่อผลักดันการพัฒนาตามร่างแผนปฏิบัติการฮานอย และการดำเนินโครงการตามกรอบการลงทุนของภูมิภาค ปี ๒๕๖๕ ให้เกิดการลงทุนอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งสรรหารูปแบบการระดมทุนใหม่เพื่อเปิดช่องว่างทางการเงิน และสนับสนุนให้เป็นเวทีเพื่อริเริ่มข้อตกลงใหม่หรือศึกษาแนวทางใหม่ที่จะสนับสนุนการบูรณาการของภูมิภาค

๒) รายงานของสภาธุรกิจ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Business Council: GMS-BC) รายงานความคืบหน้าจากการประชุมสภาธุรกิจ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๒๑ ในปี ๒๕๕๙ ซึ่งยังคงมีความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องจวบจนถึงปัจจุบัน โดยมีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวนมากในกลุ่มประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม (CLMV) โดยเฉพาะในส่วนของการก่อสร้างเส้นทางถนนแม่สอด-เมียวดี และอาคารด่านพรมแดนของทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานเพื่อร่วมทบทวนและแก้ไขปัญหาในเรื่องการข้ามชายแดนของแรงงานในอนุภูมิภาค GMS โดยที่ผ่านมา ได้มีการจัดการประชุมอย่างไม่เป็นทางการขึ้นที่กรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา เพื่อเรียกร้องให้ทุกฝ่ายเร่งรัดการอำนวยความสะดวกการข้ามแดนให้สะดวกและผ่อนคลายมากยิ่งขึ้น

ปัจจุบัน การดำเนินงานของสภาธุรกิจ GMS เริ่มมีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น และยังคงต้องการการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากธนาคารพัฒนาเอเซีย เพื่อเป็นช่องทางในการกระจายความรู้ทางวิชาการ และร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีระหว่างภาคผู้ประกอบการธุรกิจกับหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา และการแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่มภาคธุรกิจด้วยกันเอง ในการนี้ สภาธุรกิจ GMS ได้ร่วมมือกับ Mekong Institute เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการข้ามแดนของแรงงานด้วย

๓.๓ ข้อเสนอของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมของไทย

๓.๓.๑ ร่วมพัฒนาความเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางกายภาพและกฎระเบียบ ประเทศไทยได้จัดสรรงบประมาณลงทุนกว่า ๖.๕ หมื่นล้านเหรียญ สรอ. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมในประเทศ ทั้งนี้ งบประมาณกว่าร้อยละ ๘๐ เป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบราง อาทิ การพัฒนาระบบขนส่งมวลชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การพัฒนาเส้นทางรถไฟระหว่างเมือง และการก่อสร้างเส้นทางรถไฟความเร็วปานกลางเชื่อมโยงไทย-สปป.ลาว-จีน ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเน้นย้ำประเทศสมาชิก GMS ให้ให้ความสำคัญการพัฒนาระบบราง และพัฒนาโลจิสติกส์และการขนส่งหลายรูปแบบ ในส่วนของโครงการความร่วมมือระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้านที่ได้ดำเนินการมีความก้าวหน้าเป็นลำดับ อาทิ การก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่สอง และอาคารด่านพรมแดน ณ จุดผ่านแดนแม่สอด-เมียวดี การประกาศจัดตั้งพื้นที่ตรวจร่วม (Common Control Area) ณ มุกดาหาร-สะหวันนะเขต รวมทั้งสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่สี่ (เชียงของ-ห้วยทราย) ซึ่งดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จด้วยการสนับสนุนเงินทุนจากไทยและจีน อีกทั้ง ความร่วมมือการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงระหว่างสปป.ลาวและจีน ซึ่งต่างเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันแนวคิดริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางสู่การปฏิบัติ และเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนความร่วมมือและการบูรณาการระดับภูมิภาค ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้เน้นย้ำให้ประเทศสมาชิก GMS ร่วมสนับสนุนผลักดันการก่อสร้างเส้นทางที่ยังขาดหาย (Missing Link) เพื่อแปลงสู่แนวระเบียงเศรษฐกิจที่สมบูรณ์ ซึ่งสนับสนุนโดยความตกลง CBTA ในการนี้ จึงขอให้ประเทศสมาชิกเริ่มต้นดำเนินการใน “ระยะแรกเริ่ม” ของความตกลง CBTA ภายในปี ๒๕๖๐ เพื่อนำไปสู่การดำเนินการตามความตกลง CBTA อย่างเต็มรูปแบบในปี ๒๕๖๓ ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวจะช่วยขยายมูลค่าการค้าและเกิดการบูรณาการห่วงโซ่มูลค่าของอนุภูมิภาคเข้ากับห่วงโซ่มูลค่าโลกต่อไป

๓.๓.๒ ร่วมหารือแนวทางการจัดสรรทรัพยากรเพื่อดำเนินโครงการภายใต้กรอบการลงทุนของภูมิภาค ปี ๒๕๖๕ โดยโครงการจำนวน ๑๔๗ โครงการ (จากจำนวนโครงการทั้งสิ้น ๒๒๒ โครงการ) รวมมูลค่าทั้งสิ้นกว่า ๒.๖๔ หมื่นล้านเหรียญ สรอ. ยังไม่ได้รับจัดสรรเงินลงทุน จึงเสนอให้ประเทศสมาชิก GMS ร่วมกับธนาคารพัฒนาเอเซีย ศึกษาในรายละเอียดรูปแบบการลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPP) ที่เหมาะสมสำหรับ GMS รวมทั้งจัดเวทีการลงทุน (Investment Forum) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและดึงดูดเงินลงทุนสนับสนุนโครงการภายใต้ RIF-2022 และเสนอให้สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) หรือ NEDA และกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือ TICA ให้ความร่วมมือสนับสนุนเงินทุนและสนับสนุนทางวิชาการ ร่วมกับหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาที่สนใจดำเนินโครงการภายใต้ RIF-2022

๓.๓.๓ เร่งผลักดันการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานระหว่างเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยเห็นว่าการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะส่งผลให้เกิดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ และเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตจากเขตเศรษฐกิจพิเศษไปยังประเทศสมาชิกอื่นในอนุภูมิภาค และเชื่อมต่อไปยังภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่มูลค่าโลก นอกจากนี้ ประเทศไทยกำลังดำเนินนโยบายเร่งสนับสนุนอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงจำนวน ๑๐ อุตสาหกรรม (S Curve Industries) ในพื้นที่โครงการระเบียงเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ซึ่งมุ่งนำใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นพื้นฐาน ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ส่งผลให้ต้นทุนต่ำลง และมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขึ้น ในการนี้ ประเทศไทย

คาดหวังให้เกิดการกระจายผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมเนื่องมาจากการพัฒนาโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ตามแนวทางการพัฒนาความเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าระหว่างประเทศสมาชิก GMS อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๓.๓.๔ เร่งสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกมีความตระหนักรู้ ความเข้าใจ และเปิดกว้างต่อความร่วมมือและการบูรณาการระดับภูมิภาค (RCI) ปัจจุบันนี้ ประเทศสมาชิกแผนงาน GMS ไม่อาจมองประเทศต่าง ๆ แยกออกจากกันได้ เนื่องจากทุกประเทศเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจขนาดใหญ่ ที่มีข้อได้เปรียบแตกต่างกันแต่สามารถเติมเต็มซึ่งกันและกันได้ ดังนั้น ความร่วมมือและการบูรณาการระดับภูมิภาคจะช่วยขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ มุ่งลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ เพิ่มผลิตภาพ สร้างงานและการจ้างงาน และเสริมสร้างความแข็งแกร่งเชิงกลไกและสถาบัน และองค์กรต่าง ๆ นอกจากนี้ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกมีบทบาทอย่างมากในระบบเศรษฐกิจ และวาระการพัฒนาในบริบทโลก อาทิ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และข้อตกลงปารีส (Paris Agreement) ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้เป็นตัวขับเคลื่อนและเปลี่ยนแปลงสถานการณ์โลก และสามารถนำไปสู่ความครอบคลุมและยั่งยืนในอนุภูมิภาค GMS ได้

๓.๔ รัฐมนตรี ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงรับทราบกำหนดการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงาน GMS ครั้งที่ ๖ (6th GMS Summit) ซึ่งกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๙-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ Ho Tram Resort จังหวัดบาเรีย-วุงเตา (Baria-Vungtau) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยสำนักงานฯ ได้นำเสนอกำหนดการเบื้องต้นสำหรับนายกรัฐมนตรีไปยังสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแล้ว ดังนี้

วันศุกร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑	ช่วงบ่าย การประชุมหารือเชิงนโยบายระดับสูง ระหว่างภาครัฐ เอกชน และหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา
	ช่วงเย็น งานเลี้ยงอาหารค่ำอย่างเป็นทางการ (Gala Dinner)
วันเสาร์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑	ช่วงเช้า ๑. การประชุมสุดยอดผู้นำแผนงาน GMS ครั้งที่ ๖ ๒. การประชุมสุดยอดผู้นำแผนงาน GMS อย่างไม่เป็นทางการ

๓.๕ รัฐมนตรี ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงรับทราบการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๓ และเวทีหารือการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๑๐ ซึ่งกำหนดจะจัดขึ้น ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา ในปี ๒๕๖๑

๔. ข้อเสนอแผนการดำเนินงานในระยะเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนการดำเนินแผนงาน GMS

๔.๑ กระทรวงคมนาคม กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่งในทุกรูปแบบ ด้านพรมแดน โครงสร้างพื้นฐานพลังงาน และ โครงข่ายโครงสร้างพื้นฐาน ICT ทั้งในส่วนของไทยและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกการคมนาคมขนส่ง การค้า การลงทุน และการข้ามแดนของนักท่องเที่ยว รวมถึงการอำนวยความสะดวกการซื้อขายพลังงานไฟฟ้าในอนุภูมิภาค และพัฒนาโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐาน ICT ให้ทันสมัยและครอบคลุมเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล

๔.๒ กระทรวงคมนาคม และกระทรวงการคลัง เร่งรัดดำเนินงานในระยะแรกเริ่ม (Early Harvest) ภายใต้ความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (CBTA) อาทิ การอำนวยความสะดวกในเรื่องเอกสารการขนส่งและเคลื่อนย้ายสินค้าและคน การดำเนินการตรวจสอบสินค้าแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (Single Window Inspection: SWI) การตรวจปล่อยสินค้าร่วมกันในบริเวณเดียวกัน (Single Stop Inspection: SSI) และการกำหนดพื้นที่ควบคุมร่วมกัน (Common Control Area: CCA) รวมทั้งเร่งเจรจากับประเทศเพื่อนบ้านในเรื่องการเพิ่มจำนวนเส้นทางจุดผ่านเข้าออกของคนและสินค้าตาม

แนวระเบียบเศรษฐกิจ เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้ความตกลง CBTA รวมทั้งการกำหนดสิทธิการจราจรให้มีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ เพื่อรองรับการดำเนินอย่างเต็มรูปแบบ (Full Implementation) ของความตกลง CBTA ในปี ๒๕๖๓

๔.๓ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เตรียมความพร้อมเพื่อเชื่อมโยงและขยายฐานการผลิตร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน และมุ่งกระจายผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมเนื่องมาจากการพัฒนาพื้นที่โครงการระเบียงเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งเร่งพัฒนาศักยภาพแรงงาน และเสริมสร้างขีดความสามารถของ SMEs เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๔.๔ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับองค์กรเครือข่ายการพัฒนา อาทิ สถาบันกลุ่มแม่น้ำโขง สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา และธนาคารพัฒนาเอเซีย ร่วมกำหนดแนวทางความร่วมมือเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพบุคลากรในอนุภูมิภาค โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ (Technical Vocational Education & Training : TVET)

๔.๕ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงสาธารณสุข เร่งรัดศึกษาการจัดการผลกระทบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) การจัดการความเสี่ยงและป้องกันผลกระทบเนื่องมาจากภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ และร่วมหารือเพื่อสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เรื่องการป้องกันการค้ามนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงานผิดกฎหมาย และกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยประสานงานหลักระดับประเทศ (Focal Agency) คณะทำงานสาขาความร่วมมือด้านสาธารณสุข (Health Cooperation Working Group) ตามแนวทางการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการฮานอย ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕

๔.๖ กระทรวงมหาดไทย ผลักดันการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจและเพิ่มการมีส่วนร่วมของจังหวัด ภาคเอกชน และประชาชน รวมทั้ง ประสานและผลักดันการพัฒนาเมือง (Urban Development) ในพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจและพื้นที่ชายแดนเพื่อเตรียมความพร้อมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๔.๗ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินงานของไทยในการพัฒนาเชิงพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านได้ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินโครงการความร่วมมือภายใต้แผนงาน GMS ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของสหประชาชาติ และหลักการความร่วมมือและการบูรณาการในภูมิภาค (RCI)

๔.๘ สภาธุรกิจ GMS ประเทศไทย (GMS Business Council) เร่งหารือการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและแนวทางการดำเนินงานของผู้ประกอบการขนส่งสินค้าใน GMS ให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติการอำนวยความสะดวกคมนาคมขนส่งและการค้าของภาครัฐ รวมทั้งเร่งศึกษาแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อจัดการความเสี่ยงทางธุรกิจเนื่องมาจากภัยพิบัติและภัยธรรมชาติ และเร่งพัฒนาศักยภาพ SMEs เพื่อนำไปสู่การค้ำประกันสินเชื่อ (Credit Guarantee)

๕. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

๕.๑ รับทราบผลการประชุมระดับระดับรัฐมนตรีแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
ในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๒๒ (22nd GMS Ministerial Conference) ณ กรุงเทพมหานคร
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ตามข้อ ๓

๕.๒ ให้ความเห็นชอบข้อเสนอแผนการดำเนินงานระยะเร่งด่วนเพื่อสนับสนุน
การดำเนินงานแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) ตามข้อ ๔
และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ โดยประสานกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเมธี วัฒนศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๔๐๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐-๘๐๐๕

Email : piyanuch@nesdb.go.th